

ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿ

ಸಂಪುಟ: 10

ಸಂಚಿಕೆ: 2

ಮಾರ್ಚ್ - ಏಪ್ರಿಲ್ 2012

ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ದುರಾಕ್ತಮಣ ವಿರೋಧಿಸಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಸಾವಯವ/ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ದ್ವೀಪಾಸಿಕ

54

ನಹೆಜ ಕೃಷಿ ಜೀವನಕ್ಕೆಮೊ ಆದಾಗಿ

3

ಶಂಕರಗಳೆಡ-
ಸುನೀತ
ಅವರ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು
ಬದುಕಿನ
ವಿಚಾರಗಳು

26

ಮೊಂಡ
ಕರೆಗೆ
ಘನೋಡಿಲಿ

9

ಗೆಡ್ಡೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ
ಮೊನ ಕೊಡುಗೆ
ಯಾಮ್ ಜೀನ್

13

ಕರ್ನಾಟಕ
ಜೀವರಕ್ಷಕರ
ನಮ್ಮಾವೇಶ

ಒಂದಾಗಿ
ನೀತಿ
ರೂಪಿಸೋಣ
ಎಂದರು
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ

ಯ ದಿನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 23 ಎಕರೆ ಜಮೀನು. ಇದರಲ್ಲಿ 6 ಎಕರೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಜಮೀನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ದವಸ ಧಾನ್ಯ, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 7 ಎಕರೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತೋಟವಿದೆ. ಉರಿನಿಂದ 4 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು 8 ಎಕರೆ ಈ ಸದ್ಯ ಸುಭಾಬುಲ್ ಕಾಡಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅದು ಬಾಳೆಯ ತೋಟವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ತೋಟಗಳಿಗೆ 5 ಕಿ.ಮೀ ದೂರ ಇರುವ ದರಿಂದ ವರಡನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ನೋಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಆಗಿದೆ. ಮಂಗಳ ಕಾಟವಂತೂ ವಿಪರೀತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು 7-8 ವರ್ಷದಿಂದ ಸುಭಾಬುಲ್ ಹಾಗೇ ಬಿಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಭಾಬುಲ್ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ತೋಟವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ತಂದೆಯವರ ಬೇಸಾಯ

ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಸಂಗಡ ನಾನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ, ಕಾಲೇಜು ಓದುತ್ತೀರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಿಂದುವಾಗಳೂ ದಾಖಲಾಗೆಗೆ ಬ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾ ಬೆಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಗೌಡ ಅಂತ, ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳೆಗಾರರು ಎಂದು ಹೇಸರುವಾಸಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುವರೆ. ಶೇಂಗಾ, ಮಕ್ಕಿ ಜೋಳ, ಜೋಳ, ಕಬ್ಬಿ, ತರಕಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊಸಿಕಾಯಿ ಬಹಳ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಯಧರ್ಮ ಹತ್ತಿ, ಬಿಜಾಪುರ್ ಜೋಳ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬೀಜ ಹಿಡಿಯಿತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ತೋಟವಾಗಿರುವ ಜಮೀನು ಆಗ ಹೊಲ ಆಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಞನಿಂದ ಬಂದ 35 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಎರಡು ಕಡೆ ಇತ್ತು. ಮೋಟರಿಟ್ಟು ಹೋಳೆ ನೀರು ತಕ್ಕೊಂಡ ಬೆಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೆಲಸಗಾರರು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂಡಿನ ಗಿರಣಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಭಕ್ತ ಅಕ್ಷು ಮಾಡುವ ಮಿಷನ್ ಇತ್ತು. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ, ದನ ಎಮ್ಮೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಬ್ಬ, ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ, ನೀರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೂ ಕೇಳಿದೆ ದಾಂ ದೂರ ಎಂದು ಮಾಡುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲಸದಾಳಿಂದ

ಬರಬರುತ್ತಾ ಲೇಬ್ರ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಆಯ್ದು. ಒಬ್ಬಬ್ಬಿರೇ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಆವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮದೇ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾದರು. ನಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಆಗಿದ್ದವರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿದವು.

ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೂ ನನಗೂ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಜಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತುಕೆಯಿರುತ್ತು. ಎರಡು ತೋಟಗಳಿಗೆ 5 ಕಿ.ಮೀ ದೂರ ಇರುವ ದರಿಂದ ವರಡನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ನೋಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅದು ಬಾಳೆಯ ತೋಟವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ತೋಟಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು.

ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ತಂದೆಯವರು ಹೊಲಗಳನ್ನು ತೋಟವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಿದರು. ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದವರು ಬಂದವು.

ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿರಿಗೂ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುವೆಗೆ! ನಾನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟು ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಕ್, ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಹಿಂಡಿನ ಗಿರಣಿ, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಎಲ್ಲ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹ್ಯಾಂಗ ಇದ್ದರೋ ಹಾಂಗ ಇದ್ದರು ನಮ್ಮ ತಂದೆ.

ಇದನ್ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ‘ಮರ್ಯಾದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ’ ಎಂದು ಆಳುಕಾಳು ಅಂತ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಬಗಲಿಗೆ ಸಾಲದ ಗಂಟು ಜಗ್ಗಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಡಂಬರದ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಯಾಕೆ ಹಿಂಗೆ? ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ

ಅನ್ನವರು ಆ ವೇಳೆಗಳೇ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ನಾನು ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಯಾಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನವುದು ನನಗೆ ಅಥವಾಗತ್ತೊಡಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಕೊಲಗಿ ಯವರು ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕರ ಬಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿ’ ಪ್ರಸ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಓದಿ ನನಗೆ ಹೋಸಬೇಕೇ ಕಂಡ ಹಾಗಾಯಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ, ಪ್ರಕ್ರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವಂಥ ಕೃಷಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಸಹಜ ಬದುಕಿಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಅರಿತುಕೊಂಡೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅದು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕೇಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ತರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಓದಿ, ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂತ ಆದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನದು ಮಾಡುವ ಹಂತ. ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋರಣಿ.

ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪ್ರಯೋಗಳು

ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ತೋಟ

ಈ 6 ಎಕರೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸು ಬಿಟ್ಟು 15 ವರ್ಷ ಆಯ್ದು ಇಲ್ಲಿ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ವಿಳಿದೆಲ್ಲ, ಬಾಳೆ, ಸುಭಾಬುಲ್, ಅಗಸೆ, ಗ್ರಿರಿಸಿದಿಯಾ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಮಣಿಕು, ವಿಳಿದೆಲ್ಲ, ಪಿಲಕ್ಕಿ, ಕಾಫಿ ಎಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಹಲಸು, ಮಾವು, ನಿಂಬೆ, ಪಪಾಯ, ನೇರಳೆ, ದಾಳಿಂಬೆ, ಸೀಬೆ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು ಇವೆ. ಅಂಟುವಾಳ, ತೇಗೆ, ಬೂರಗ, ಅತ್ತಿ, ರೈನ್ ಟ್ರಿ, ಚಕ್ಕಿ ಗಿಡ, ಹೊಂಗೆ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಿವೆ. ಅರಿತಿಣಿ, ಮಂಂತಿ ಎಲ್ಲೂ ಏಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಜೊಡಿ ಸಸ್ಯ ಗೊತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಿಡಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲಿ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೀ ಹೋಳೆ ಹರಿಯುತ್ತೇ, ನೀರು ಬೇಕಾದಾಗ ಮೋರ್ ಹಜ್ಜೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಕಜ್ಜಿನಿಂದಲೇ. ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆದು ಇಲ್ಲೇ ಆಲೆಮನೆ ಮಾಡಿ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಒಮ್ಮೆ ಅಕ್ಕಾತ್ ಆಲೆಮನೆಗೆ ಬಂಕಿ ಬಿಂದು ಇಲ್ಲಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಯಿತ್ತು. ಅದೇ ಕಾರಣವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಾಳೆ ಹಾಕಲು ಶುರು ಮಾಡಿದವು. ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಾಳೆ ಬಂಧು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಈಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈದೆ. 100 ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಾಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದುಕಿಗೂ ನಿಂಬೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ಬೀಜ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಪ್ರಸಾರ ಆಗಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟು. ಇದನ್ನು ಬುಡ್ಡಿ ಕೆಲ್ಲಿದೆ. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಈಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈದೆ. 100 ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಾಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದುಕಿಗೂ ನಿಂಬೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ಬೀಜ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಪ್ರಸಾರ ಆಗಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟು. ಇದನ್ನು ಬುಡ್ಡಿ ಕೆಲ್ಲಿದೆ. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಈಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈದೆ. 100 ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಾಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದುಕಿಗೂ ನಿಂಬೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ಬೀಜ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಪ್ರಸಾರ ಆಗಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟು. ಇದನ್ನು ಬುಡ್ಡಿ ಕೆಲ್ಲಿದೆ. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಈಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈದೆ. 100 ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಾಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದುಕಿಗೂ ನಿಂಬೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ಬೀಜ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಪ್ರಸಾರ ಆಗಿ ಸುಭಾಬುಲ್ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟು. ಇದನ್ನು ಬುಡ್ಡಿ ಕೆಲ್ಲಿದೆ. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಬಿಂದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಈಗ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈದ

ಇದು ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಹೊಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜು ಟೈಟ್‌ಸ್‌ ಅಣ್ಣನವರ ತರಬೇತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡದೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎರಚಿ, ಕ್ಯಾಲಿಂಡ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ಶೇಂಗಾ ಮಾತ್ರ ಎತ್ತು ಹಿಡಕೊಂಡು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಹಲಸಂದೆ, ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಅವರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರು ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಮಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ವೆಲ್ಲೆಟ್‌ ಬೀನ್‌, ಮಲನಾಡ ಅವರೆ, ಜಾಕ್‌ ಬೀನ್‌ ಎಲ್ಲ ಥರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಬಿಳಿ ಮಲ್ಲಾಡ್ ಅವರೆ. ಒಳ್ಳೆ ಸೋಗಡವರೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಹರಿದು ಉರಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಹೊಮಾಟೊ ಹಣ್ಣ ಅದಾಗದೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೋಲಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಆದರೆ ಈ ಹಣ್ಣೆ ಆಧಾರ. ಶೇಂಗಾ ತೆಗೆದಾದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು 2 ಸಾಲು ಹೆಸರು ಹಾಕಿದ್ದೇವು. ಅದನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಗೋದಿ ಚಲ್ಲಿದ್ದೇವು. ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಶೇಂಗಾ ಉಳಿಕೆ ಏನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಗೋದಿ ಮಲ್ಲಿಂಗೆ ಬೇರೆ ಹಲ್ಲು ಹಾಕಿದ್ದೇವು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಉದ್ದು ಹಾಕಿದ್ದೇವು. ಕೆಳಗಡೆ ಅಲಸಂದೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವು. ಉದ್ದು ಬಡಿದು

ಹಾಕಿದ್ದೇವು. ಹೆಸರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬೇಳಿ, ತೊಗರಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ಬೇಳಿ, ಕಬ್ಬಿ ವರ್ಷದ ಬೇಳಿ. ಇವರೆಡೂ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿ ಹೊನೆಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಮರಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಜೋಳಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಅವರೆ ಬೇಳಿತಿದೆ. ಜೋಳ ಹೊಯ್ದುಂಡು ಉಳಿಕೆ ಅಲ್ಲೇ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಕಬ್ಬಿನ ಸಾಲಿನ ಮದ್ದು ಅಂತರ

ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಗರಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲ್ಲ

ಅಂಥಾ ತೊಂದರೆ ಏನಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಶೋಳಿನ

ಅಂಗಿ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಇಲ್ಲಾಡ್ ಬೆಳೆಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸನಿಕೆಯಿಂದ ಕೆತ್ತಿ

ತು ಗಿಡಗಳ ಉಳಿಕೆಯಲ್ಲಾ ಕಬ್ಬಿನ ಮದ್ದು

ಎಳೆದುಬಿಟ್ಟು ನೀರು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಅದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರು.

ಕಬ್ಬಿ ದೊಡ್ಡಾಗಿ ಕೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿ ಹಸಿ ಹಿಡಿದು

ಇಟ್ಟಂತ್ಯೇತಿ.

ಈ ಧರ ಪ್ರಯೋಗ, ಇಪ್ಪು ಮಿಶ್ರ ಬೇಳೆ

ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ವರ್ಷದೇ.

ಗೋದಿ ಉಳಿದೆ ಚಲ್ಲಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಕಾಳಗಳನ್ನು

ಎರಚಿ, ಕ್ಯಾಲಿಂಡ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ್ದು

ವರ್ಷದೇ.

ಕಬ್ಬಿನೊಳಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೇಳೆ ಮಾಡಿದ್ದು

ಕೂಡ ಇದೇ ಮೊದಲು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ

ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದೇ

ಇಟ್ಟಂತ್ಯೇತಿ.

ಈ ಧರ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬೇಳೆಯುವ

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು

ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕುಪ್ಯಾಕನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದೇ ಬೇಳಗಳನ್ನು

ಹಾಕಬೇಕು.

ನಮ್ಮದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು

ಬೇಳಗಳ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ.

ಗೋದಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ

ಬಂದಿದೆ.

ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬೇಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ನಮಗೆ

ಅಪ್ಪಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು

ಸಣ್ಣ ಬೇಳಗಳನ್ನು (ರಾಗಿ, ಸಜ್ಜೆ, ನವಣೆ)

ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಹಳ

ಹಿಂದೆಯೇ

ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.

ನಮಗೆ ಅದು ಬೇಳೆದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಭಕ್ತಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು.

ಪ್ರಕುಪ್ಯಾಕನ

ವಿಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಿರಿಯರ ವಿಧಾನ

ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಪ್ರಯೋಗ

ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ

ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೇಳೆಯುವುದು

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯೋಗ.

ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ, ಜೋಳದ ಸಾಲುಗಳು ಇವೆ.

ತೊಗರಿ ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು, ಮುಂಗಾರಿಗೆ

ಹೆವನ್ನಾಯಿಲಿಯ ಕುರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು

ಬೇಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಧರ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬೇಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಪುಂಡಿ

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಕೆಂಪು ಪುಂಡಿ’ ಕುರಿತ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪುಂಡಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಹಲವಾರು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಬರಹ ಇದು.

ಮು ಒಂಗಾರಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಬಣ್ಣಗಳು ಹಲವು. ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ನಾಟಕೀಯದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಮಟ್ಟಿ ಬೀಜಗಳು ಮೊಳೆಕೆಯೋದೆ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತದೆ. ಹೆಸರು ತುಂಬಿದ ಗಿಡ, ಮುಳಿ ಹುಳಿಯಾದ ರುಚಿಯ ಎಲೆಗಳು. ಪಲ್ಯ/ಚಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸೇರಕ್ಕಿ ಅನ್ನ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ. ಅಂದ್ರದವರು ಮಾಡುವ ‘ಪಚ್ಚಡಿ’ ಆರು ತಿಂಗಳು ಇರುತ್ತೆ.

ಅದೇ ಪುಂಡಿ, ಗೋಂಗುರ, ಸ್ಕ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ‘ರೋಸೆಲ್ ವೈಸ್ ಫ್ಲೋರ್ ಸಬ್ಬಾರಿಫ್’. ಕೇರಳಿಗರು ‘ಮತ್ತಿಮುಳಿ’ ಎಂದರೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ‘ಅಂಬಡಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬರವನ್ನು ತೆದುಕೊಂಡು, ಎಂತಹ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಬೆಳೆಯುವ ಗಿಡ, ಚೈನ್, ದೃಷ್ಟಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಬೆಳೆ ಇದೆ. ಈ ಗಿಡದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ನಾರಿಗಾಗಿ ಈ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ತೆಗೆದ ಅಷ್ಟೂ ನಾರು ಕ್ಷೇತ್ರೀಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಮತ್ತಾ’ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ನಾರಿಗಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ.

ಸೌಬಿಗೆ ಪರಯಾಯವಾಗಿ ಈ ನಾರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜ ಸಂಗ್ರಹಕೆಯ ನಂತರ ಗಿಡದ ಕಂಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನಲ್ಲಿ ಮುಳಿಗುಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕಾಂಡದ ಮೇಲಿನ ತೊಗಟೆ ಕೊಳೆತ ನಂತರ ಕಚ್ಚು ನಾರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಂಸ್ಥರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾನಕ, ಜಾಮ್

ಈ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಹೊಗಳು ತೆಳು ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ್ದು. ಹೂವು ಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಪಕೆಂಗಳು ಕೆನ್ನೇರಳೆ(ಮೆಂಟಿ) ಬಣ್ಣದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜೀಂದ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶ್ವಾಲಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಆರ್. ಎಮ್.ಎ. (ರಾಜೀಂದ್ರ ಮಿಶ್ರಿಶಿಂದ್ರ) ಯಾರ್ಮಾ ಬೀನ್ ತೆಳಿಯನ್ನು ಭೂತೀಸಾಗ್ಡೆ, ಜಾರ್ ಬಿಂದ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 4 ಏಂಬೆಂದು 5 ಕ್ಷೀಟಾಲ್ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನಿಂತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೂರದ ನೇರಾಳದಿಂದ ಸಹ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನಾಟಕದ ರ್ಯಾಶ್ರೂ ಈ ಬೆಳೆಯತ್ತ ಬಿಡುವ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಸಂಶೋಧನ ವಿಜ್ಞಾನ ದಾ: ಸಿಂಗ್.

ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರ್ಮಾ ಬೀನ್ ಬೆಳೆಯತ್ತಿರುವ ಮರಸರ ಹಳ್ಳಿಯ ಎನ್.ಆರ್.ಶೆಟ್ಟಿ, ಈ ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಿಂದ್ರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯಂತ ರುಚಿಕರವಾದ ಗಿಡ ಇದೆ ಇದೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಣ ಬೆಂಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗಿಡೆಯ ತೊಕ್ಕಣಿಗೆ 300ಗ್ರಾಂಗಳಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿ ಖುಷಿತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ.

ಒಣಗಿಸಲು ಹಾಕಿದ್ದ ಬೀಜಗಳು ಹಾರಿ ಬಿದ್ದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಖುತ್ತುಪಂದ ಸಾವಯವ ತೋಟದ ವರದಿಗೆ ಸಂತಸ ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬಲು

ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಡ ಸರ ಸರನೆ ಮೇಲೆರಿವೆ. ಗೆಡ್ಡೆಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಪ್ಪವಿಲ್ಲದೇ ಬೆಳೆಯುವ ಗೆಡ್ಡೆ ಇದು. ಬಹು ರುಚಿಕರವಾದ, ಪ್ರಾಣಿಕ ತರಕಾರಿ ತಿನ್ನುವ ಬೀನ್ ಅಲ್ಲ ಅಂತ. ಜೂನ್ ನಲ್ಲಿ ಇಡಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತಮ್ರ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಬೀಜ ಮೊಳೆತು ಸಸಿಯಾಗಿ. ಗಿಡದ ತುಂಬ ತಿನ್ನಲಾಗದ ಕಾಯಿಗಳು. ಗೆಡ್ಡೆ ಬಿಂಬಿ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಕಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಗೆಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. ಅಲೂಗಡ್ಡೆಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿರು ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗಿಡವಾದ್ದರಿಂದ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ವಿಚಿಲ್ಲ. ಹಸಿಯಾಗಿಯೇ ತಿನ್ನ ಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಗಡ್ಡೆಗಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಸೇವೆದೆಯಾಗಬಹುದು.

ನನ್ನ ಅಡುಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳು
ಅದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಯಾಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇ ವನಲ್ಲ. ಶೆರು ಮಾಡು ನಿನ್ನ ‘ನಳಪಾಕ’ ಪ್ರಯೋಗ, ಶೆರು ಮಾಡಿ ಹಾಸ್ಯಾ ಎಂದಿನಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣವೆಂಬ ಕುಶಾಹಲ ಸಹ ಇಳಿಕುತ್ತಿದ್ದು ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಪಲ್ಯ ಹುಳಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಯಿತು. ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ರೆಷ್ಟಿಜರೆಟ್ರಾನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ರಕ್ಕ ದವಸ್ಗಳ ಆಸರೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ರುಚಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಇರುವುದು. ಅಲೂಗಡ್ಡೆಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿರು ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಗಡ್ಡೆಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಾರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ದಿನ ತನ್ನ ತಾಜಾತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರೆಷ್ಟಿಜರೆಟ್ರಾನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ರಕ್ಕ ದವಸ್ಗಳ ಆಸರೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ರುಚಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಳಸುವ ಎಲ್ಲ ಅಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಿಗೆ ಯಾರ್ಮಾಗಡ್ಡೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಕೆಲ

ಒಳಗಿರುವ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸಂತತಿಗಾಗಿ ಬೀಜಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಾಗುವುದು ಈ ಪಕೆಂಗಳೇ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮುಳುಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಹಾಕಿ 20 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕುದಿಸಿದರೆ ಮೂಲ ರಸ ಸಿದ್ಧ. ನೀರು ಕುದಿಯವಾಗ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತುಂಡು ದಾಳ್ಳಿನ್ನು (ಚಕ್ಕೆ) ಹಾಕಿದರೆ ರಸದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಒಗ್ಗು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ತೋಟ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೋಟ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ, ಹದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ತೀಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮಿಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಳತೆಗೆ ವರೆಡರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಒಂದು ತೋಟ ನೀರು ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಸೋಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮಿಚಿಕಿತ್ಸಾ ಆಸಿದ್ದ ಬೆರೆಸಿದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹರಳಾಗುವುದು ತಪ್ಪತ್ತದೆ. ಆರಿದ ಮೇಲೆ ರಸ ಬೆರೆಸಿ ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿದೆ. ಬಳಸುವಾಗ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ನೀರು ಸೇರಿಸಿದರೆ ರುಚಿಕರವಾದ ಪಾನಕ ನಿಂತ ಸಿದ್ಧ. ಅದರದ್ದೇ ಬಣ್ಣ ರುಚಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ವನನ್ನು ಬೆರೆಸಬೇಕಿಲ್ಲ.

ರುಚಿ ರುಚಿಯಾದ, ಆರೋಗ್ಯಮಾಡುವಾದ ಈ ಪಾನೀಯದ ಹಿಂದಿನ ಕಢಕೆ ಕೆಳಿದರೆ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಟದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖಿದ ಪರಿಚಯವಾದೀತು. ಆಷಿಕದ ಸೆನೆಗಲ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡಿತನ ಇಲ್ಲ. ಮುರುಪಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಬಳಸಲು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬಹುದು. ಅದೂ ತೋಟದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿನನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ್ನು ಮರೆಯಿದ್ದರೆ ಬಣ್ಣ ಯಾದಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಾನಕ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾನೀಯದನ್ನು ಪಾನೀಯಕ್ಕೆ ಬೇಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮಾರುಗಳು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾನೀಯದ ವಿಚಾಗಿ ಹಣ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಾನೀಯದ ವಿಚಾಗಿ ಹಣ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಹಣ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶ್ರಮದ ಘಲ ಸಂತಸವಾಗಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ತೋಟ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೋಟ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ, ಹದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ತೀಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪಾನೀಯದನ್ನು ಪಾನೀಯಕ್ಕೆ ಬೇಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮಾರುಗಳು ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ತೋಟ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೋಟ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ, ಹದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ತೀಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪಾನೀಯದನ್ನು ಪಾನೀಯಕ್ಕೆ ಬೇಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮಾರುಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಹಣ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಪಾನಕ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾನೀಯದ ವಿಚಾಗಿ ಹಣ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಹಣ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಪಾನಕ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾನೀಯದ ವಿಚಾಗಿ ಹಣ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಹಣ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ತೋಟ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೋಟ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ, ಹದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ತೀಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ

ಎರಡು ಪತ್ರಗಳು

ಕರ್ತವೀರ ಸಂಜಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕಾರಾದ ಮಾರ್ಗೋಂಡನಹ್ಕು ಸದಾಶಿವಪ್ರಸಾದರನ್ನು
 (ಲೀಳನಪನ್ನು) ಘೂಮಿಸು ತುಂಬಾ ಮೈಜ್ಞಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಶೇಷಾದ ಎರಡು
 ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಟಿಷ್ಠಿಸುವೆ

ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವಿದೆ

సహజ సాగువాళి (ప్రతికే సంఖ్య 53)
 యల్లి అతుత్తమ మత్తు ప్రతి కృషికనూ
 అరితు అలవడిసికొళ్ళువంధ, మనస్సు
 బదలాయిసికొళ్ళువంధ తిపటొరు
 తాలూకు మారగోండనవళ్ళయి సహజ
 కృషి తప్పిస్తి బి. సదాతివప్పనవర ‘సకల
 బేగెయిన్ను తణిసువ సహజ కృషి’ లేఖన
 ప్రకటవాగిదే. ఉఖుమురిత మిత్రబేళ్లి
 పద్ధతియు రాసాయనిక ఏకబేళీ పద్ధతిగింత
 హేగే మూరు పట్టు లాభదాయక ఎందు
 ప్రత్కు అవర కృషి క్షేత్రక్కె భేట్టికొట్టు నోఇడి
 తిళిదుకొల్పబేకందు ప్రతికేయ కళకళి.
 తమ్ము ఏటు తోటగట సహజ కృషియ ఏటు
 బిఇుగళన్ను మక్కలిగే పాత
 మాదువోపాదియల్లి ఏవరకే
 నీఇరువుదన్ను ప్రతికేయ
 తుంబా సోగసాగి నిరూపణ
 మాడిదే.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರ 20
 ವರ್ಷಗಳ ಭಗೀರಥ ತಪಸ್ಸಿನ
 ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಓದು ವುದು
 ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಸಿ
 ಕೊಂಡರೆ ಪಾಮರನೂ ಪವಿತ್ರ
 ನಾಗಬಲ್ಲನೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ
 ಅಭಿಪೂರ್ಯ. ನಾವು ಅವರ
 ಸಾಧನೆಯ ಜಾಡು ಹಿಡಿದು
 ಹೋದರೆ ಕೃಷ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕುಷಿ
 ಕಾಣುವುದು ಖಂಡಿತ. ಈ ಕಾರ್ಯ
 ಪ್ರಯತ್ನವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ
 ಹೊರತು ಉರ ಅಗಸಿಯ ಮರದ
 ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳಿ ಕುಳಿತು ದೇಹಲಿಯ
 ರಾಜಕೀಯ ಮಾತನಾಡಿ ಕಾಲ
 ಕಳಿಯುವರಿಗಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನ
 ದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವಿದೆ
 ಎಂದು ಅರಿತು ಕೊಂಡಾಗಲೇ
 ಆತನ ಬಾಳು ಹಸನಾದಿತು.
 ಸಾಧಕ ಸದಾಶಿವಪ್ಪನವರೇ
 ಒಂದು ಕೆಡೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ
 (ಮುಟ 9), 'ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ಹೇಳ
 ಬಾರದು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ವವು,

ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆವು

೫೩ನೇ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ರಸಾದವರ ತೋಟದ
ವಿವರ ಏದಿ ಅವರ ತೋಟ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತುಂಬಾ
ಅನ್ನಿಸಿತು. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಕರ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ
ಹೊರಟಿದ್ದ ಜಗತ್ಕಾರಿನ 8 ಮಂದಿ ದೈತರು ಅವರ
ತೋಟವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದೆವು.
ಅವರಿಗೆ ಸ್ವೋನ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಬರಬಹುದು ಎಂದು
ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೇರು.

ಪ್ರತೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿರೂಪಣೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೇ ಇದೆ ಅವರ ತೋಟ. ಪ್ರತಿ ತೋಟವನ್ನೂ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಗೆತ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚ್ಯುನೂ ಇಲ್ಲ, ಗೊಬ್ಬರ, ಜೈಜಧಿ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸಹಜ ಸಾಗುವಳಿಯ ತೋಟ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಒತ್ತುರೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಮಹಡಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಸೌಗಾಗಿದೆ ಇವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೆ ಬಸವಳಿದು, ಬೆಂದು 'ಟಿಗ್'20 ಕುಡಿಯಲು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದವರು ಇಂದು ಎಂಥಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!

ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಮರ್ಲಿದಾಗ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಬೀಡಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಂದು ಹೋಗುವ ರೈತರಿಗೆ ತಾಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾಗ್ರಾದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಭರವಸೆ ತುಂಬಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಗೆ, ಅನಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಅವರ ಅನುಭವದ ಮಾತನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಾ, ಅವರ ತೋಡಿದಿಂದ ನಿಂಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕುಟಿಯಾಗಿ ಮರ್ಲಿದೆವ.

ಕೆ. ಶೈಲಿರಪ್ಪ ಬಸವನಕೋಟಿ, ಜಗಳೂರು

ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಹೇಳುವದಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವದೇನು
ಪರಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯವು? ಅಂತೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
ಸಾಧನೆ, ಜ್ಞಾನ, ಕಾರ್ಯತತ್ವ, ಉತ್ಪಾದ, ಮನಸ್ಸು
ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅನುಭವದಿಂದ ಗೆಳಿಸಿಕೊಂಡ
ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗಳು, ಇಂಥದನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ
ಕೇಳಿ, ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ
ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದವರಿಗೆ,
ಹೇಗವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮೋಕ
ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ದ್ರುವನಂಥವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು
ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥಗಳಿಂದಿರುತ್ತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಸಾಧಕರ ಇಂಥ ಮಾತು ಸಂತ
ತುಲಸೀ ದಾಸರ ‘ಕಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈ ಅಥವಾ
ನಾಲಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಣ್ಣ ಮಾಡುವುದು
ಅಸಾಧ್ಯವೇಂಬ ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ.
ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಪಂಡಿತ ದೀನದಯಾಳ
ಉಪಾಧಾರ್ಯರು, ‘ಭೂಮಿ, ಜನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ఈ మారర ఎరకేఁ రాష్ట్ర జన మత్తు సంస్కృతిగలు నిజీవ భాషిగె చ్యాప్టన్స్ తుంబుత్తవే. భాషి మత్తు సంస్కృతిగలు నశ్శర జనరస్సు అమరగోళసుత్తవే ఎంబ మాతన్ను కొడ.

ತಮಗೆ 13 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೋಲಭ್ಯುವಿದ್ದರೂ
ಶಂಕು ಹುಳುವಿನ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹರಿವೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು
ಕೊಂಡು ತಂದು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು
ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರ ಬೆನ್ನುಲ್ಲೇ.
ಹುಳುಗಳು ತರಕಾರಿ ಎಲೆ ತಿಂದು ಅಷ್ಟೂ
ಹಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ತೋಟದ ಮಣಿಗೇ ಸೇರಿಸುತ್ತವೆ
ಮತ್ತು ಅವು ಸತ್ತಾಗ ಮಣಿಗೇ ಸೇರುತ್ತವೆ ಎಂಬ
ಸಮಾಧಾನ ತಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ
ಪೂರಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಕೆಟರ್ಗೂ
ಗೋಚರವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀಯುತರು ಸಾವಯವ ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ಪಾಗಳು-
ಸುಭಾಯ ಭಟ್ಟರು, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ,
ಪ್ರಥಮಲ್ಲಕ್ಷಣದ್ವ, ವೀರಭದ್ರಪ್ರಪಂ, ನಾರಾಯಣರೆಣ್ಣ,
ಪುರುಷೋತ್ತಮ ರಾಯರು, ಎ.ಪಿ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ
ಮುಂತಾದವರ ಶೋಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಭೇಟಿ
ಕೊಟ್ಟಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಒಳ್ಳಿ ವಿಚಾರ
ಅಯ್ಯಾಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಶೋಟ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ
ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸ್ತರಣಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು
ಓದುಗರಿಗೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಲು
ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಿಂಯ ಜೇಕಾಂಡಿ

సహజ కృషియ
మోదల పాత హేళిద శివనంజయ్యనవరు
ఇవరెల్లరన్న సృష్టిసుత్తా నమ్మ స్వరణిగే
తరుత్తారే. ఆ కష్టద ప్రారంభద దినగళ
మధుకాటదల్లి జోతయాద అణికట్టియ
రఘు మత్త మధు సహోదరరన్న
మరేయలాదీతే ఎంబ కళకళియ నుడి ఇదే.
ఒట్టారే శ్రీయుతర సాధనేయ హాదియల్లి
మనస్స మాడి ముందువరిదరే ప్రతి
కృషికనూ ప్రగతి సాధిసలు సాధ్యవిదే. అదే
లేఖినిదల్లి భగిని కేరేఖా సంపతోరవరు
సదాతివయ్యనవర తోటద వివిధ తళియ
లింబియన్న పరిజయిసుత్తా ఓదుగరిగ
రసపాక లుణబడిసిద్దారే. ఇంతక సాధకర
కురితు లేఖినాగళన్న ‘సహజ సాగువళ’
హేచ్చెప్పే హోరకరలి ఎందు ఆశిసుతేనే.

ತ.ಶ. ರಾಜೀವ್‌ದ್ವಾರಾ ಮುದ್ರಿತಿಹಾಳ

క నాటిక కులాంతరి విమోధి ఆందోలన సేజో-కనాటిక్ ఎరదు తింగళ కాల నడేసిద రాజ్యవ్యాపీ బీజ జాథాద నంతర ఇదే మే 20, 21రందు ఎరదు దినగళ రాజ్య సమావేశ బెంగళూరినల్లి నడేయితు. కనాటికద 14 జిల్లాగళ 500కు హచ్చు గ్రామగళల్లి సంచరిసిద జాథా గ్రామ, మోబళి, తాలూకు, జిల్లా కేంద్రగళల్లి సభీ, సమావేశగళన్ను నడేసితు. 100కు హచ్చు

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಎಸ್‌ಆರ್ಟ್‌ ಮೌಲ್ಯ ಸಮಾವೇಶ

ಪ್ರತಿಕೂ ಗೋಷ್ಠಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಿದೆ ನಡೆದವು.
ನೂರಾರು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸು ಸಂಪೂರ್ಣಿಸುತ್ತಿರು, ರೈತ
ಗುಂಪುಗಳು, ಬಿಡಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವಯಂಸೂತ್ರಿಯಿಂದ
ಜವಾಭಾಷ್ಯಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಈ
ಜಾಧಾವನ್ನು ಪರಿಶಾಮರಿಸಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರು.

బెంగళూరిన రాజు సకారి నౌకరర
సంఘద భవనదల్లి నడేద ఎరడు దినగళ
రాజు సమావేశదల్లి రాజుద బహుతేక ఎల్ల
జిల్లాగళింద సుమారు 600 రైత ప్రతినిధిగటు,
100క్కు హచ్చు బీజ సంరక్షకరు భాగవహిసిద్దరు.
రాజుద ముఖ్యమంత్రిగళిందలే సమావేశ
లుద్యాటనేగొండడల్లద, స్థలీయ బీజగళన్న
స్థలీయవాగి(సావయవాగి) ఉత్పాదిసి
స్థలీయవాగి హంచికే మాదబేకేన్నప దిక్కిన
జచ్చెయల్లి కృష్ణ ఇలాపే, బీజ నిగమ మత్తు
కృష్ణ వి.విగళ ముఖ్యస్థరన్న ఒకగొండిసిద్ద
సమావేశద గమనాంక పాదనే.

ಬೀಜ ಚೂಪಟಿದ ಅನಾವರ್ತಿ

ಮೊದಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಕರು ಪದತ್ವಿಸಿದ್ದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೀಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿವರವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು.
ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆಯಿಸಿ, ‘10/6/2012
ರ ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ
ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ
ಸಮಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು
ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ’ ಎನ್ನುವ
ಮಾತನ್ನು ನೆರೆದಿದ್ದ ರ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದ
ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂದ ಮನ್ವಣಿ ಎಂದೇ
ಹೇಳಬೇಕು.

ಶರ್ಮ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬೇಜದ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬಯಸುವ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಕೈಗೆ ಗೊಂಬಯಾಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಧೋರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿಕು ಚಲ್ಲಿದರು. ‘ಭಾರತದಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಥಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು, ನೇರವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪದ ಬೆಂಬಲ(ತಿಂಗಳ ಸಂಭಾವನೆ, ಪಿಂಚರೀ, ಪಿಂಫ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ನೀಡಬೇಕಂಬಿದು ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯವಾಗಬೇಕು’ ಎಂದು ಅವರು ನೀಡಿದ ಸಲಹೆ ಸಫೆಯಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬಿ(ಚಚೆ) ಎಬಿಸಿತು.

‘ಮೃಸುರಿನ ಡಾ॥ ಖಾದ್ಯಾರವರು ನಾವೇನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ’ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿತ್ತಾ ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಳ್ಳಿ ತೆರೆಸುವಂತಿತ್ತು. ‘ಇಂದು ಯಾವ ಉರಿಗೆ ಹೋದರೂ ರಸ್ತೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೆಕರಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆಯೇ

ಹೋರಿತು ಬಂದು ಸೊಷ್ಟಿನ ಅಂಗಡಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅವರ ಜುಬ್ಜು ಮಾತು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬಂದೇ ಬೀಜನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿತು.

ಮರುದಿನ, ‘ಬೀಜದಂತ ಆಹಾರ, ಆಹಾರದಂತ ಆರೋಗ್ಯ’ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಸಿ.ರಪ್ಪು, ಎಸ್. ಎಸ್.ದೇಸಾಯಿ, ಡಾ. ಗಾರಿ, ಡಾ. ಮುರಳಿಕ್ಷಣ್ಣ, ಸಾಲೋಮ್ ಏಸುದಾಸ್, ಅರುಣ ಕಾಳಹಸ್ತಿ, ಕೆ.ಸಿ.ರಘುನಾಥನ್ ಇವರೆಲ್ಲರ ಮಂದನೆಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಿದೇ ಇರುವ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟವು.

ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ವಿಷಪೂರಿತ ಆಹಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕಡೆಸಿ

ರೈತ ಸುಲ ಹೆಮೈ ಪಟ್ಟ ಸಮಾವೇಶ

ದಿನಾಂಕ 20, 21ನೇಯ ಮೇ 2012 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ‘ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕುಲಾಂತರಿ ವಿರೋಧಿ ಅಂದೋಲನ – ಸೇಜ್ ಕನಾಟಕ’ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಪರಾಧಿಸಿದ್ದ ‘ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಕರ ಮೌದಲ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಲ್ಲಿ ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಸುಮಾರು 100 ರೈತರು(32 ಮಹಿಳೆಯರು, 68 ಪುರುಷರು) 19ರಂದು ಮೌದಲ ಹಾರಣ ಹರಿಹರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತಲುಪಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹದ ಸುಮಾರು 60-65 ತರಹದ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಧಾನ್ಯಗಳು, ತರಕಾರಿ, ಸೊಸ್ಪು, ಮೇವಿನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳು, ಕೆಲ ಮರಗಿಡಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿವು. ಮೊಟ್ಟ ಮೌದಲ ಸಲ ಈ ತರಹ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಕರ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯದಿನದ್ದೆವು.

ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಕನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾನರ್ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಓಂಬಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಡಿಕೆ ಕುಡಿಗಳಲ್ಲಿ. ತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮಣಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ‘ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯೋಗಿವೆ ಕೆಂದು ಹೋಗಿವೆ. ರೈತರು ಮೊಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಜೊಬ್ಬಿ ಇಡುವ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100 ಕ್ಷೇತ್ರದ ರೈತರು ಸಂಪುರ್ಗಳು ಬೀಜ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯೇ ಇಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ರೈತರಂತೆ 40-50 ತರಹದ ಬೀಜ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸುಮಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವವರು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾವಾರಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಾಗು ದೊಡ್ಡ ಸಭಾಂಗ್ರಾ ಕನಾಟಕದ ಮೂಲೆ ಮೂಲಗಳ ಬೀಜಗಳಿಂದ ತಂಬಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ರೈತ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ಬೀಗುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರು ಕುತ್ತಿಹಾಕಿ, ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಡೆಯಿಂದ ನಾವು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಂಬಾ ಜನ ಆಶ್ಯಾಯಿಸಬ್ಬಾರು. ಬಳಾರಿ ಎಂದರೆ ಬಿಂಬಿಲು. ಗೋಗಾರಿಕ, ರೈಡಿ ರಾಜಕೀಯ ಎಂದೇ ಪ್ರತಿದಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಬಳಾರಿಯ ಸಂಪುರ್ಣ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತು ಆಶ್ಯಾಯ ತಂದ್ದು ಸಹಜವೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮಲಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಮೇವಿನ ಬೀಜಗಳಾದ ಕೆಂಪುಮಂಡಿ, ಮೋಸೆಚೋಳ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡ್ ತೊಗರಿ, ಸಣ್ಣ ಹೆಸರು, ಕರಿ ಕಳ್ಳೆ, ವಿವಿಧ ಸೊಷಿನ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 400 - 500 ರೈತರು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು! ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಮಡುಕಿದರೂ ಸಿಗೆದೇ ಹೋಗಿದ್ದ (ನಾವು ಹಿಂದೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ) ಮುಂಗಾರಿ ದುಂಡು ಜೋಳ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಬೀಜಗಳ ಗಡಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕು. ಮಡುಕಿತ್ತಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತು ಸಿಕ್ಕಾಗು ಆಗುವಂಥ ಸಂತೋಷ ನಮಗಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅಮೂಲ್ಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕುಳಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡೆವು. ಗುಲ್ಗಾ, ಬೆಳಗಾಂ, ಗದಗ, ಹಾವೇರಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಕೊಪ್ಪಳ, ದಾವಣಗೆರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಕಿತ್ತುದುಗ್ರ, ಉಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ರಾಮನಗರ, ಕೆಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮೈಸೂರು, ಬಾಮರಾಜಸಗರ, ಬಳಾರಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬೀಜಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವು. ರೈತ ರೈತರ ನಡುವೆ ಈ ಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ಸಂಪರ್ಕ ಈ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಅಧ್ಯಂತ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಒಂದ್ದಿನಲ್ಲಿ ರೈತಕುಲವೇ ಹೆಚ್ಚೆ ಪಡುವಂಥ ಸಮಾವೇಶ ಇದಾಗಿತ್ತು.

ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ್
(ರೈತರ ಅನಿಸಿಕೆ ಪಡೆದು)

‘ಮಾತ್ತೆಡರೆ ‘ಹಸಿರು ಕ್ಷಾಂತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನ ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮುತ್ತಿದ್ದರು’ ಅನ್ನತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆಹಾರ ತಿಂದು ಸಾಯಿವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ’ ಎಂದು ಪತ್ರಕರ್ತ ಎಸ್. ಆರ್. ಆರಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾವಾಸಿ ಪ್ರತೀಕೆಯ ‘ಕನಾಟಕ ದರ್ಶನ/ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿದೇಶಕರು ಕುಲಾಂತರಿ ಬೀಜಗಳ ಪರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು, ರೈತರು ಕೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು, ‘ಹಿಂದಿನ ಮೂಲೆ ಕಟ್ಟಿನಿಬಿಡು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದಿದ್ದರ ತದ್ದಿರುದ್ದವಾಗಿತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿದೇಶಕ ಮಾತು. ರೈತರೇ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೆಳುತ್ತಿದ್ದಾರ್ಜೆ ಎಂಬ ಜಾರಿಕೆಯ ಮಾತನಾಡಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾದರು.

ಬಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೆಂದು 50 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದ್ಧತಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂತಿ ಅಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕೆಲವೇ ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಬೆಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವದೇ ನಿಂತು ಮೋದಿ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಅದೇ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದ, ಕನಾಟಕದ ಮೂಲೆ, ಮೂಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಬೀಜ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗೆ ವಿಚಾರ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಣಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇಲಾಖೆ ನಿದೇಶಕರು, ಬೀಜ ನಿಗಮದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿ.ವಿ.ಗಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿದೇಶಕರು ಕುಲಾಂತರಿ ಬೀಜಗಳ ಪರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು, ರೈತರು ಕೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು, ‘ಹಿಂದಿನ ಮೂಲೆ ಕಟ್ಟಿನಿಬಿಡು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದಿದ್ದರ ತದ್ದಿರುದ್ದವಾಗಿತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿದೇಶಕ ಮಾತು. ರೈತರೇ ಕುಲಾಂತರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೆಳುತ್ತಿದ್ದಾರ್ಜೆ ಎಂಬ ಜಾರಿಕೆಯ ಮಾತನಾಡಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾದರು.

ಪತ್ರಕರ್ತೆಯಾದಿಗಿನ ಸಂವಾದದ ಕೊನೆಯ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಉದಯ ಟಿಪಿಯ ಪ್ರಥಾನ ಸುದ್ದಿ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಎಸ್. ಆರ್. ಆರಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾವಾಸಿ ಪ್ರತೀಕೆಯ ‘ಕನಾಟಕ ದರ್ಶನ/ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಭಾಗ’ದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಹಾಲ್ಯಾಂಡಿದ್ದರು. ಸುಮಾವೇಶದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 9 ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸಭಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಭಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದಿದ್ದು ಸಭಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಿನಿಸಿತ್ತು. ಈ ಸುಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ, ಹಿಂದಿನಿಂದ, ಬಿ

ಕೆಳಗದೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿರುವ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮಂಥ ರಾಜಕಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ನಮಗಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಟಿ ತೋಟದಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ನೂರಾರು ಧರದ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ತಳಗಳು, ಅವೇ ಭತ್ತದ ತಳಗಳು! ಇದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಷ್ಟು, ಅದರಲ್ಲೇ ಜೇವನ ಮಾಡುತ್ತ ನಮ್ಮಂಥವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿದ್ದು.

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೀಜ ಕಂಪನಿಗಳು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಅಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಬೀಜಗಳೇ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಅವೇ ಉತ್ತಾದನೆ ಹಿರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇದೇ ರ್ಯಾತರು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂಥದ್ದು, ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಬರಡು ಮಾಡುವಂಥದ್ದು, ನಮ್ಮ ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸಿ, ಇವತ್ತು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಧಿಕ ಇಳವರಿ, ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿಸುವಂಥದ್ದು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೊನೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಮಾತ್ರಿಲ್.

ನಾಟಿ ಬೀಜ ಉತ್ತಾದನೆ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗಳಿಗೆ ವೀರೇಷವಾದ ಒತ್ತು ಕೊಡಲು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನ ಕೊಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದೇಸಿ ತಳಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಆಹಾರ ಉತ್ತಾದನೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಿಟ್ಟ ಬದನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಭಂಧಿಸಿದ್ದೀರುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಬೀಜ ಮಾನ್ಯವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ಕ್ರೀಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ಕ್ರೀಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಆರ್‌ಎಬ ಮಾನ್ಯವಾದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವಂಥ ನಿಲುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಖಲಾಂತರಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿರವೇಳೆಗೆ ಪತ್ರ(ವೊಬ್ಬಿ) ನೀಡಿರುವುದು ಇತ್ತಾದಿ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಷ್ಟವಿಲುವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಖೀರ ಕ್ರೀಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಕವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಂಥ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ರೀಟಿಕೆ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥದ್ದು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ 17 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಇದ್ದಂತೆ ಈ ಬಾರಿ 19 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಪರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಟಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಬೆರೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದೆಂದೇ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ರೀಟಿ ಒಂದು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಅಗಿದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂಥದ್ದು, ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಬರಡು ಮಾಡುವಂಥದ್ದು, ನಮ್ಮ ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸಿ, ಇವತ್ತು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಸಿಯ ಬಿಂದುವನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗೇತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ರ್ಯಾತರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು, ತಜ್ಞಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೀರ್ಣಿಕೊಂಡಿರುವಂಥದ್ದು ಇದ್ದು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದೆಂದೇ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ರೀಟಿ ಒಂದು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಅಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸಂಖಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

2011-12 ಸಾಲಿಗೆ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿಗೆ 97 ಕೋಟಿ ರಿಯಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ 6.2 ಲಕ್ಷ ಕ್ಕಿಂಟಲ್ ವಿವಿಧ ಬಿತ್ತನ್ ಬಿಂದುವನ್ನು ಕೊಡಿದೆ. ಈ ಕಡೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಜುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಜೂನ್ 10ನೇ ತಾರೀಖಿನ ನಂತರ ಒಂದು ದಿವಸ ಎಲ್ಲಪರೆದ್ದಿಯವರ ನೇತ್ಯಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಯೋಗಿ ಬಂಧು ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಂತರ ನಿರ್ಜಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ವಿವರವಾದ ಚಚ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಕೊಡಲು ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

ಚಪ್ಪಾಳಿ ತಟ್ಟಿ ಹೊಗಬೇಕೆಲ್ಲ

ರ್ಯಾತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ: ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು, ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 5-6 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತೇ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿಕೆ 100 ಮಂದಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕನಸು. ಇದಕ್ಕಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕ್ಕಿ ಸದ್ರು.

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ: ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಚಪ್ಪಾಳಿ ತಟ್ಟಿ ಹೊಗಬೇಕೆ ಏನು ಸುಖಿ? ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಇದೆ. ಯಾರು ಸ್ಥಾನ ಹಿಡುವಳಾರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಗಿಲ್ಕಿ ಬರಿದೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯಾಗಿ 0% ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸೊಸೆಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ನಿದಾನಕ್ಕಿಣಿವಾದ ಕ್ರಮ ಕ್ರೀಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುವಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ಕ್ರೀಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ವೀಜ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಸಲದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೀರೇಷವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಳೆ ಹಾಕುವಂಥದ್ದು, ಬಾರಿ ಉತ್ತಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾಡಿದ್ದೀರುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿವರಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿ ಯೋಜನೆ ಇರಬಹುದು, ಒಂದು ಲಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ(ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು, ಒಂದು ಭೂಮಿ ಜೇಸಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಬೀಜ ಮಾನ್ಯವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಏರಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಮಾತ್ರಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಧುತ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂಥದನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕೋಡ್ ಅಥ ಕಂಡಕ್ಕನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನ್ನವಂಥ ಸಂಗತಿಗಳು ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ‘ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇದ್ದೇವೇ’- ಈ ಒಂದು ತಬ್ಬಿದಿಂದ ನಿಮಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅನ್ನವಂಥ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ...

ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಆತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಸಮಾಂತರ ಆಗಲೆ ಎಂದು ಹಾರ್ಡೆಸ್ಟೆನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ರ್ಯಾತರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು, ತಜ್ಞಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೀರ್ಣಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ಜೊತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಆಗಲೆ ಇದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂತರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ಹಂತದ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬ್ರಿಸ್ಲಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ತಳೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುಜರಾತ್ ಮೂಲದ ಗೀರ್ ಎನ್ನು ಹಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಂಬರ್ ಒಂದು ವಿಶ್ವ ಹಸುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ತೀರ್ಣಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಬ್ರಿಸ್ಲಾಗೆ ಇಂದು ಭಾರತೀಯ ತಳೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ರವ್ವು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾನೇನು ಗುಜರಾತಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಈ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅಶ್ಯಯ್ ಪಟ್ಟಿರು. ಗೀರ್ ಗುಜರಾತಿನ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬ್ರಿಸ್ಲಾಗೆ ನಿಯೋಗಿ

ವಾದ-ಸಂವಾದ

ಡಾ.ತಿಮ್ಮಯ್ಯ: ಜವಾನನಷ್ಟು ಆದಾಯ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನವ ಹೋಲಿಕೆ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರರ ನಡುವೆಯೇ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಜವಾನನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದೇ ವಿನಿ: ರೈತರನ್ನು ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ಮಾನದಂಡಲ್ಲಿ ಅಳೆಯುವುದನ್ನು ನಾವು ರೈತರು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗೀರವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶರ್ಮ: ನಾನು ನಿವ್ಯಾ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ನಿವ್ಯಾ ನಿಮಾತ್ಯಗಳ(ರಾಜಕಾರಣ, ಅಧಿಕಾರಿ) ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಈ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ. ನೋಕರಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಜವಾನನ ಸಂಬಳದ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅರ್ಥ ಮಾಡಬೇಳ್ಳತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದವರಷ್ಟುದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಆದಾಯ ಇರಲಿ ಅನ್ನವಂಧ ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಹೋಲಿಕೆಯೇ ವಿನಿ: ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ತೋಟಪ್ಪ ಹಳ್ಳಿಕೆರಿ: ರೈತ ಪ್ರೇಸ್, ಬಿಎಫ್ ತಗೊಳುವಾಗ ಆತ ರೈತನಾಗಿ ಇತಾನೋ? ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರನಾಗಿ ಇತಾನೋ? ಬೇರೆ ವಿನಾದರೂ ಆಗಿತಾನೋ?

ಶರ್ಮ: ಯಾಕೇ ಅನುಮಾನ. ಖಂಡಿತಾ ರೈತನೇ ಆಗಿತಾನೇ.

ಹೇಮಂತ್ ಪಾಂಚಾಲ: ಖಂಚಣಿ ಹೊಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಲಭ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾಗದ್ದರೆ.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ: ರೈತರಾದ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ವಿನಿ: ಖಂಚಣಿ, ಬಿಎಫ್ ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶರ್ಮ: ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಿಟ್ಟರೆ ಹಣದುಭೂರ್ಗ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಇಡೆಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಗಾಗಿ ಭತ್ತದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೆ. ಹೀಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಹೋರಬೇಕೆ ನಿವ್ಯಾ ಬೆಂಬಲ ಕೊಂಡರ್ಲೇ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹೊಳ್ಳುತ್ತಿರೀ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ 30% ರೈತ ಸಮುದಾಯದಕ್ಕೆ

ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತೆ. ಖಂಚಣಿ ಈ 30% ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂಧ ಏನೋ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥ ಇರುತ್ತೆ. ಉಳಿದ ರೈತರು, ಉಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಆವರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆಮರಿಕ, ಯುರೋಪ್, ಜಪಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರು. ಕ್ರಾಸ್ಟಿಕ್‌ಎಂಡ್ ನಂತರ ಅಮರಿಕ ಚಾಂಪಾಕ್‌ರೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನೇರ ಅರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಅವನ ನನಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಚಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ ಶರ್ಮ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ರವ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಹಾಲೆಂಡ್. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲ ವ್ಯತ್ಯಿ ಮಾಡುವವರಿಗಿಂತ 275 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ರೈತರಿಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇರ ಅರ್ಥಿಕ ಒತ್ತಾಸೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ರೈತ ಸಂಘನೆಗಳು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೇ ಕಣಿಕೆಳಳುದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನೇರ ಅರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು. ಇಡಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಚಿಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರಿಗೆ ನೇರ ವೇತನ ಅರ್ಯೋಗ(6th pay commission) ಬಂದ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 1,60,000 ಕೊಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಿಚ್‌ ಬರುತ್ತಿದೆ! ಈ ದುಡ್ಡ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ರೈತರ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ

ಎಲ್ಲರೂ ಜೋರು ದ್ವಾರಿಸಲ್ಪಿಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಎಂದು ನಿಂತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜೋರು ದ್ವಾರಿಸಲ್ಪಿಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾಲ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೋತೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಾವು ಹೋಗಿದ್ದೇವು. ಆವರು ನಿನ್ನನ್ನು 'ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು '10 ಕೋಟ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. 'ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಯ್ಲು, ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ' ಅಂದರು. ನಾನು 'ಸರ್, ನೀವು ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರ ಪ್ರಧಾನ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡು 'ಮುಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಸಮಯವಾಯ್ಲು', ಎನ್ನುತ್ತಾ ಏಳುಡೊಡಿಗಿರು. ಇದು ಈ ದೇಶ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ.

ಡಾ. ಖಾರ್ದೋ: ಶರ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಅಡಗಿದೆ. ಅಮರಿಕದಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇಕ್ಕೆ ಜೋಜ್, ಸೋಯಾಬಿನ್ ಇಂಥ 3-4 ಬೆಳೆ ಬೆಳಿತಾರೆ. ನಾವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರು. ಇಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹರುಳಿ ಬೆಳಿತಿನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ? ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಂಡ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಇದು ಆಗಬಹುದು. ಶರ್ಮ ಹೇಳಿದೆ ನೇರ ಅರ್ಥಿಕ ಒತ್ತಾಸೆ ರೈತರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಳೆಯುವ ಮಂಡ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಇದು ಆಗಬಹುದು. ಶರ್ಮ ಹೇಳಿದೆ 1997ರಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದೆ. ಈಗ 14 ವರ್ಷದಿಂದ ಸಹಜ ಕ್ಷಣಿ ಮಾಡುತ್ತೆ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ, ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ, ವೈವಿಧ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕಿಂದಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಇದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕಿಂದಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಡಾ. ಎ. ನ. ಎಲ್ಲಿಷ್ಟರ್ಡ್: 6ನೇ ವೇತನ ಅರ್ಯೋಗದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಾರ್ಬೋರೆಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ 800 ಕೊಟೆ ರೈಟಾರ್‌(ಮಾಫಿ) ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಿಂಗ್ ಫಿಷರ್‌ನವರಿಗೆ 300 ಕೊಟೆ ನಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಹಾಲೆಂಡ್. ಅರ್ಯೋಗ್, ಮಲ್ಲೀನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಪೇಚಾಡಾರೆ. ಸಾವಿರಾದ ರೈತರು ಪ್ರಾಣ ಕಳಿಕೊಂಡಾಗ ಒಂದು ತೊಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣಿರು ಹಾಕ್ತಾರೆ?

ಡಾ. ಎಚ್. ಆರ್. ಪ್ರಕಾಶ್: ಕನಾರ್ಟಿಕ ಕ್ಷಣಿ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಈಗಳೇ ರೈತರಿಗೆ ಖಂಚಣಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದುಡ್ಡ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ರೈತರ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ

ನಾವೇನು ತಿನ್ಮತ್ತಿದ್ದೇವೆ?

ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಖಾರ್ದೋ ಮಂಡಿಸಿದ ವಿಚಾರ

ನೇನು ಸಣ್ಣ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯಾಯಿನಿಕ ಪ್ರಜೋದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ (ಸ್ರೋಯಿಡ್) ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಂಡಿಯನ್ನು ಇನ್ನಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸ್ನೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಎಚ್‌ಡಿ ಮಾಡಿ 'ದ್ಯುಪಾಂಟ್' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಅಮರಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಮರಿಕದಲ್ಲಿ ಹಳೆಸಿದ ಮಾತು ಅಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡು 'ಮುಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಸಮಯವಾಯ್ಲು', ಎನ್ನುತ್ತಾ ಏಳುಡೊಡಿಗಿರು. ಇದು ಈ ದೇಶ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ.

ಡಾ. ಖಾರ್ದೋ: ಶರ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಅಡಗಿದೆ. ಅಮರಿಕದಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇಕ್ಕೆ ಜೋಜ್, ಸೋಯಾಬಿನ್ ಇಂಥ 3-4 ಬೆಳೆ ಬೆಳಿತಾರೆ. ನಾವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಅಮರಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೂ ನನಗೆ ಈ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಮನ್ನಾರ್ಗ ಗೋಚರ ಆಗಿತ್ತುದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರವಿಯ ಫಲವತ್ತೆ ಕುಸಿದು ಬಿಡ್ಡ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು 30-40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಗದಂಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗದಂಧ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗೆಯೊಡಿದಂತೆ ಭಯಬೀಳನಾದೆ. ಈ ಕ

నీరు కట్టదే సావయవదల్లి బెళ్ళసువ నాటి
తణి భక్తి తిందరే మదుమేహ బరువుదిల్ల.
ఇష్టే వ్యత్యాస. నావు ర్యైతరాగి ఇద్దుకోండు
నావు తిన్నువ ఆహారచన్న నమ్మి హొలదల్లి
నమ్మి క్షేయింద బెళ్ళసికోండు తిన్నువుదన్న
బిట్టు, హొరగడేయింద కోండు
తరుత్తిరువుదు దొడ్డ దురంత. హిందేయెల్ల
యారాదరూ తరకారి బజారింద తందరే,
'నోడయ్య నాజికే ఇల్ల, బదనే కాయి,
టోమాటోను అంగడియింద తాతానే'
అంత బయల్సోరు. ఈగ యారూ ఒందూ
తరకారి హితెలల్లి బెళ్ళసికోండు తిన్నువుదిల్ల.

ನಮ್ಮ ಹಸು ಕರೆದ ಹಾಲನ್ನು ನಾವು
ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬದಲು ದೈರಿಯಲ್ಲಿ
ಹಾಕಿ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಲನ್ನು ತಂದು
ಕುಡಿಯತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ? ನಮ್ಮ
ನಗರಗಳಲ್ಲಂತೂ ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು 10
ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚಾಗಲು ಶುರುವಾಗಿದೆ(ಹಸುವಿಗೆ
ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಹಾಮೋನ್‌ನ್ ಇಂಜಿನ್‌ನ್
ಚೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ).

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಮದುಮೇಹ ಬರಬೇಕು
ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ
ನೂಡಲ್ಪು ಕೊಡಿ ಅಷ್ಟೇ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕುಲಾಂತರಿ ಸೋಯಾಬಿನು
ತುಂಬಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೋಯಾಬಿನು
ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಕಳೆ ಸಾಯಲಿ ಎಂದು
ಕಳೆನಾಶಕ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಳೆನಾಶಕ
ಹೊಡೆದಾಗ ಸೋಯಾಬಿನೂ ಸಾಯತ್ತಿತ್ತು.
ಆ ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯು
ವಂಥ ಒಂದು ಗುಣವನ್ನು ಸೋಯಾಬಿನ್‌ನೇ
ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟಿರೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯು
ಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಅಮೆರಿಕ
ವಿಯಟ್‌ಎಂ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ
ವಿಯಟ್‌ಎಂ ಯೋಧರು ಕಾಡಲ್ಲಿ ಬಳಿಕೊಂಡು
ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಮೆರಿಕ ಯೋಧರಿಗೆ
ಮುಣ್ಣ ಮುಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಮೆರಿಕ
‘ಪಜೆಂಟ್ ಆರೆಂಜ್’ ಎನ್ನುವ ಒಂದು
ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವಾನಿಸಿದ
ಕಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾಡಿನ
ಹಸಿರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡಿ ಬೋಳು ಮಾಡಿತು.
ಆ ‘ಪಜೆಂಟ್ ಆರೆಂಜ್’ನಂಥ ಒಂದು
ಗುಣವನ್ನು ಈ ಸೋಯಾಬಿನಿನ ಬೀಜದಲ್ಲಿ
ಹಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಹೊಡೆದಾಗ
ಸೋಯಾಬಿನ್‌ನೇ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ, ಬೇರೆ
ಗಿಡಗಳು ಸಾಯತ್ತೆ. ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥ
ಆ ಸೋಯಾಬಿನ್! ಇಂಥ ಕುಲಾಂತರಿ
ಸೋಯಾಬಿನನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದು ಇಡೀ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು

ಅಮೆರಿಕದ ಕಂಪನಿ ಹುನ್ಯಾರ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.
ಯಾವ ರೀತಿ ಮರುಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ,
‘ನಿಮಗೆ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ರೊಟ್ಟಿ,
ಚಪಾತಿ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ಲಿ ಸೋಯಾಬಿನ್
ಹಿಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮಗೆ ಪ್ರೋಟೀನ್
ಸಿಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಸೋಯಾಬಿನ್ ಅನ್ಯವುದು ಒಂದು ದ್ವಿದಳ
ಧಾನ್ಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ದ್ವಿದಳ
ಧಾನ್ಯಗಳಿವೆ, ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಶಿನ್ಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮಗೆ
ಪ್ರೋಟೀನಿನ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಹುಲಾಂತರಿ ಬೆಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ
ಸಹಜವಾಗಿರುವ ಬೆಳಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ
ಇರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಯಾಫ್
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದರಿಂದ
ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ
ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ
ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಹರಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರನ್ನು
ಜ್ಯೋಲಿಗೆ ಕಟುಹಿಸಬೇಕು, ದಂಡ ಹಾಕಬೇಕು
ಎಂದು ಹೇಳುವ ‘ಬಿಆರ್-ಎಬ್’ ಕಾಯಿದೆ

ಮಾತ್ರೆ, ಮೈಥುನಕ್ಕೂ ಮಾತ್ರೆ ತಗೋಬೇಕು.
ಲೈಂಗಿಕ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ 'ವಯಾಗ್'
ಅನ್ವಯ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಹುಕೊಟಿ
ಡಾಲರಿನ ದಂದೆ! ಜೀವಧಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ
75% ಲಾಭ ಕಕ್ಷಸ್ವ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುವ
ಮಾತ್ರೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ
ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
ನಾವು ಕ್ರಮೇಣ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.
ಇದಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ನಾವು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ
ಆಹಾರದಿಂದ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅನುಕರಣೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಖಿಟ್ಟ, ಪೆಸ್ಪಿ, ನೂಡಲ್ಸ್, ಕಾನ್ವೆ ಪ್ಲೈಸ್, ಕುಕುರೆ, ಮಣ್ಣ ಮಾತಿ! ನೂಡಲ್ಸ್ ಎರಡೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ರೆಡಿ, ಮಕ್ಕಳೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅನೇಕ್ಕೂ ಜಾಹಿರಾತು. ಏನಿದೆ ಆ ನೂಡಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ? ಮೈದಾ ಹಿಟ್ಟಿನ ಜೂತೆ ಬ್ಲೀಚಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಥರದ ಒಂದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥ ಬೆರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಿಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇದೋಜೀರಕಾಂಗ (ಪ್ರ್ಯಾಂಕ್ರಿಯಾಸ್)ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೀಳಾ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮುದುಮೇಹಕ್ಕೆ ರಹದಾರಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುಮೇಹ ಬರಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೂಡಲ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಅಷ್ಟೆ. ಕೆಲ ಸಮಯದಿಂದ 20, 25 ವರ್ಷದ ಮದುಮೇಹ ರೋಗಿಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಸಿಟಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಹೆಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ!

ତରଳ ହୋଇଛିଦ୍ବାରେ. ସଂପଦାନଦ ହକ୍କୁମୟୁ ଏହିରି ଜିଂଧ କାଲିଦେଗେ ଅପକାଶ ହୋଇବ ପ୍ରୟତ୍ତ ଯାକେ ମାତ୍ରମୁକ୍ତିଦ୍ବାରେ ଅଠିର, କୁଳାଂତରିଯମ୍ବୁ ନମ୍ବୁ ଆହାରଦଲୀ ଶେରିସୁଵୁଦ୍ବାରେ ଜିଂଧ ଆହାରମ୍ବୁ ତିନ୍ମୁଷୁଦ୍ଵାରିଂଦ ନମ୍ବୁ ହେଣ୍ଟିମୁକ୍ତିଲିଙ୍ଗେ ମୁଣ୍ଡିପୁ ସରିଯାଗି ଆଗିବୁଦିଲି. ଗଭ୍ରକୋଶଦ ଅଂଦାଶୟଦଲୀ ସିଫ୍ଟୋ(ଗୁଣ୍ଠି)ଗଲୁ ବରୁତ୍ତିବେ. ଇଦମ୍ବୁ ‘ପାଲି ଶିଶିଫ୍ରୋ ଓପରି’ ଏନ୍ମୁତାରେ. ଅମେରିକଦଲୀ ହକ୍କୁକେ ଏଠିଟି ହେଣ୍ଟିମୁକ୍ତିଲିଙ୍ଗେ ପାଲିଶିଶିଫ୍ରୋ ଓପରି ସମସ୍ତେ ଇଦ. ତିଂଗଳିଙ୍କ ସରିଯାଗି ମୁଣ୍ଡାଗୁପୁଦିଲି. ମୋର ତିଂଗଳୁ, 2 ତିଂଗଳୁ, ଇଲ୍ଲ 15 ଦିବସକ୍ତି ମୁଣ୍ଡାଗୁପୁଦୁ. ଗଭ୍ର କଟ୍ଟିବୁଦିଲି. ନମ୍ବୁ ନଗରଗଳଲ୍ଲୁ କିଗ କି ସମସ୍ତେ ଏପରେତିବାଗୁତିଦେ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿಂತೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ತಂದು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗ್ನ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಆಸ್ತ್ರೇಗೆ ಹೋಗ್ನು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಸ್ತ್ರೇಯಲ್ಲೋ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಕ್ಷಸ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಮಾತ್ರ ಜಾಕು ಕತ್ತಿ ಇಟ್ಟೊಂದು ತಯಾರಾಗಿತಾರೆ. ತಗೋಬೇಕು, ಉಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಮಾತ್ರ ಒಂದೊಂದು ಅಪರೇಷನ್‌ಗೆ 40 ಸಾವಿರ. ತಗೋಬೇಕು, ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೂ ಯಾರಿಗೆ ಲಾಭ? ಯಾರಿಗೆ ನಷ್ಟ?

ಮುಡಕೇರಿ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತೆ.
ಅವರು ಕಾಫಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಬೆಳ್ಳಿಯೋದೆ
ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಳಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ. ದುಡ್ಡ
ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಬುರುತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ. ಯಾರಿಗೆ
ನೋಡಿದರೂ ಡಯಾಬಿಟಿಸು. ಅದು ಬಂದ
ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ರಾಗಿ ತಂದು ತಿನ್ನಲು
ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದ ತಾವೇ
ರಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿದುಕೊಂಡು ತಿಂದಿರಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ!
ರಾಗಿ ತಿಂದಾಗ ನಮ್ಮ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಸೇರಲು
ನಾಕೊವರೆ-ಇದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕು. ಸಜ್ಜಿ
ತಿಂದಾಗ 6 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕು. ಜೋಳ
ತಿಂದಾಗ ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕು.
ಅದೇ ಅಕ್ಷಿ ತಿಂದಾಗ 45 ನಿಮಿಷ ಸಾಕು!
ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬರಿ ಅನ್ನ ತಿನ್ನದೆ ಇವೆಲ್ಲ
ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಅತ್ಯವಶಿಕ.

ಇವೆಲ್ಲ ಅದುತ ಪದಾರ್ಥಗಳು.
ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು?
ಬೀಜ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆಲ್‌ ಬೀಂಗ ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ
ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಬಂದು ಕೋಟಿ
ಕೊಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳು ಹೊಡೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದೇ
ಪರಂಪರಾಗತ ಪದಾರ್ಥ ಉಳಿಯುವುದು
ಅದು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ,
ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ
ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತೇ. ನಾನು
ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಧರದ ರಾಗಿ ಕಾಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದು
ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಉಳಿಯುತ್ತೇ.
ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತೇ?
40 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದ ಆರ್ಕ. ಸಾಮೇ. ನವಣ.
ಸಚ್ಚಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಮರೆತೇ
ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ‘ಆರ್ಕ ಅಂದರೆ ಹೆಗಿರುತ್ತೇ ಸಾಮ್ಮಿ,
ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?’ ಎಂದು
ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಈ
ಬಿಳಿ ಅನ್ನ ಆ ಬಣ್ಣ ಈ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ
ಬಾತು. ಮೊನ್ನೆ ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ‘ಈ
ಬಾತು, ಆ ಬಾತು ತಿಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಾತು
ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀವಿ’ ಅಂತ.

ಇದೆಲ್ಲ ನನಗೂ ತಮಾಡೆ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೇ.
ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಆಹಾರ
ಪಡ್ಡತಿ. ಕೆಟ್ಟ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹದಗೆಟ್ಟ
ಆರೋಗ್ಯ. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ನಾವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ
ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು
ಆಹಾರಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಏಚಿತ್ರ
ಅಂದರೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೋದಿ ಹಿಟ್ಟು,
ಮೃದಾ ಹಿಟ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ್ತು
ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜಿಮಿ, ಮಂಡಿ ನೋವು,
ಹೃದಯದ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾಗ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ದೇನೋವು ಅಂದ ತಕ್ಷಣ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿ
ಾಕಲು ಅಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.
ಲ ಕೆಳಗೆದೆಯಿಂದ ಆಂಜಿಯೋಗ್ರಾಮ್
ಮಾಡ್ರಿನ್, ಕಂಪ್ಲೂಟರಲ್ಲಿ ತೋರುಸ್ಥಿನಿ. ತಕ್ಷಣ
ಪರೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕು, 2 ಲಕ್ಷ ತಗೊಂಡು
ನಿನ್ನ ಅಂತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು
ಲೀತಾರೆ.

ನಾವು ಬಿಟ್ಟರೋ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಏ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದೀವಿ ಅನ್ನವುದು ನಮಗೆ ಅಧ್ಯ ಆಗಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ನೀವು ನವಹಣೆ, ಗಾಗಿ, ಸಜ್ಜೆ, ಕಾಳುಗಳು, ಬೆರಕೆ ಸೊಪ್ಪು ನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ರಕ್ತಹೀನತೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮುದುಮೇಹವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಕ್ಕಸ್ಸಿ ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ಕಕ್ಕಸ್ಸಿ ಮಾಡಲು ಇವತ್ತು ಜನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶೈಲಿಗೆ ಎದ್ದು ಬಿನೀರು ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯು, ಏ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೆ ಓಡಾಡಿ, ಸಿಗರೇಟು ಇದಿ, ಟೋ ಕುಡಿಯು, ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯು... ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಥ ದುಸ್ಹಿತಿ ನೋಡಿ ವಾರೇ ನಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

నాను అమెరికాదల్ని కేలస మాడుత్తిదాగి
బ్యానే ప్రయాణ మాడువ సమయదల్ని
ఇదన్నెల్ల యోజిసుక్కిడ్డ. కాయిలేగళింద
ఇలి హోగిడ్డ. నాను ప్రతిదిన మాత్రే
ఎంగబారదు, ననగే మట్టో మగువిగే
లాలిసిసీకొ ఓవరి ఇరబారదు, నన్న మగళిగే
సపూరి మావిన వణ్ణిన ఫమ, సౌప్పు సిగే
కొఱిన ఫమలు గొతాగదే మోగబారదు,

ಯಾವುದೇ ಹರಂಹರಾಗತ
 ಹದಾಧ್ಯ ಉಜಯುವುದು
 ಅದು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ
 ಸೇರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ.
 ಅದನ್ನ ನಾವು
 ನಿಯಮಿತವಾಗಿ
 ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ
 ಮಾತ್ರ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತೇ.

ವಷ್ಟು ಆರ್ಕ ನೋಡದಂಗೆ ಆಗಬಾರದು. ನನ್ನ
ಹಾರವನ್ನು ನಾನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಬೇಕು.
ಒಂಥ ನನ್ನ ಆಸೆಗಳನ್ನು ದುಡ್ಡಿನ ಆಮಿತ
ದೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜೀನಾಮೆ
ಎಟ್ಟಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.

ಆಕ್ರ ಅಂದೆನಲ್ಲ, ಆದ ಬೀಜ ಅದು. ಹೇಸರೇ ಸೂರ್ಯಾಂದು. ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ, ಏರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ. ಆಕ್ರ ತಿನ್ನತ್ವಿದ್ದರೆ ಎಮಗೆ ಯಾವ ಧರದ ರೋಗವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಕ್ತದ ಕ್ಷಾಸ್ಪರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಪದ ಅಂಶ ಚೂರೇ ಇರುವುದು. ಅದರ ಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಹೊಟ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪದಾರ್ಥ.

ఈ కెంపు కళ్తి అవరే బిఇ నోడి.
ఇలగడె ప్రదర్శన మాడుత్తిరువ ర్యాటరిండ
కందిద్దేనే. ఇదర మేలే గులాబి సిప్పు
ఇచెయల్ల, ఇదు మూలవ్యాధి మాత్రవల్ల,
సుదార్శన క్షాస్సరన్ను వాసి మాడుతే.
ఇదన్నె యారు తిన్నుత్తిందారే ఇవతు?

ଶେଙ୍ଗା ବିସଜଦ ମୁଣ୍ଡଲୁ ଜୀର୍ବ ଗୁଲାବି
ଯଣ୍ଡିଦ ସିପ୍ପେଯଲ୍ଲି କୁ ପ୍ରପଂଚଦଲ୍ଲି ମାନବ
ମେଦିସିଗେ ଗୋତ୍ରିରୁ ଅତି ହେଜ୍ବିନ ଅଂଶ
ଏହିରେ ଏଲାଦକୁ ସିଦ୍ଧେଷ୍ଟଦ. ଅଦମ୍ବୁ ନାଵୁ
ମୁରିଦୁ ‘ଲାହୁ’ ଅଂଶ ସିପ୍ପେ ଲାଦିବିଟ୍ଟୁ
ଖଳଗଦେଯ ବେଳିଗିନ ବିଜ ତିଂକିଏ. ଅଂଧ
ମୁଖେ ପଦାଧର ନମ୍ବର ଅଲକ୍ଷ ନମ୍ବୁ ମନ୍ଦିରିଗେ
ଏହିମୁ ବିଟ୍ଟିଦେଯିଂଦରେ, ‘କଢ଼େ କାଣି
ଏଣ୍ଟି ଭଳ୍ଳେଦଲ୍ଲ, ଛଲିଵା ଆଯିଲ୍ଲ ଭଳ୍ଳେଦି. ରାଗି
ମୁଦ୍ଦେ ଭଳ୍ଳେଦଲ୍ଲ, ପିଜ୍ଜ, ଚେମୁ ଭଳ୍ଳେଦି’ ଅଂଶ.
କୁ ଚେମୁ ଏଲିଂଦ ବିଂତୁ? ହାମୋଏନିନ
ମୁଣ୍ଡମୁଦ୍ଦୁଗଳନୁ ଜସିର ହମୁଗାଗେ ଜୁଜ୍ଜି
ମୁଜ୍ଜି ହେଚ୍ଚୁ ହାଲୁ କୋଦୁବଂତେ ମାଦି
ଅଦରିଂଦ କୋବୁ ତେଗେଦର୍ଦ୍ଦୁ କୁ ଚେମୁ.

ମୁଁ ରକ୍ତଦଳୀ ହେବୁଗେ ଆଗିରୋ ସକ୍ଷେପିତାମ୍ଭନ୍ତି
ରକ୍ତଦିନଦ ତେଗିଦୁ ଶ୍ରୀକୃତିଜିନୀ, କୋଟିବ୍ରଦ୍ଧ
ମାକି ପରିଚାରନେ ମାତ୍ର ସ୍ଵାପ୍ନାଗ୍ରହୀ ଆଗି
ମାତ୍ରମାତ୍ରମାତ୍ର ବିନାମୀ ପଦାଧିକ. ଅଦନ୍ମୁତ
ବାପୁ ନେଇପାଗି ତିନୁ ତିନ୍ଦେଇଁ!

ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾಡುವಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮ
ಕಹಾರ ಅನ್ನವಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. 'ಕೊಂಪ್ಲಾನ್
ಕೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಗು ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದು
ವಿಡ್ಕಾನ್' ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಜಿಳ್ಳೆ ಕೋಟಿ,
ಸೈತೋಸ್ಯೋಪ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳ್ತಾನೆ.
ಯುದ್ಧಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಕೂಡಿರುವ ನಾವು
ಹಂಡಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಂಪ್ಲಾನ್ ತಂದು
ಹುಡುಸ್ತೀವಿ. ಅದು ಹುಡಿದು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು
ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ಮಾತಿರಲಿ, ಕಕ್ಷಸು
ಮಾಡಲು ಆಗದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ
ಆಗುವುದು!

బెళ్గి ఎద్దగినింద నమ్మ మళ్ళిగే
హాకోలేటో తిన్నిసులు పురంభిసుత్తేవే.
దినిదే ఈ చూకోలేటోనల్లి? మృదాపిట్టు

ಸಕ್ಕರೆ, ಮೊಟ್ಟೆ, ಡಾಲ್. ಈ ಡಾಲ್ ಅಂದರೆ ಏನು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಅಮೆರಿಕ, ಯೂರೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಹಂಡಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಉಳಿಕೆ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬಿಸಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಡೆ ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೂಂದು ಕರೆಂಟು ಚುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕುದ್ದು, ಕುದ್ದು ಕೊಷ್ಣೆಲ್ಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ದಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಡಾಲ್! ಟಿನ್‌ಗಟ್ಟಿಲ್ ಡಾಲ್ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಳುಸ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ವೂಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮೆ ಮಂಡ್ಯದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರ್ಯಾತರು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆದು ಹಂಡದ ಕಾರಾನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದು ತಕ್ಷೇಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಟಿನ್‌ಗಟ್ಟಿಲ್ ಸಕ್ಕರೆ! ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಆ ಡಾಲ್. ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಬೇಕಿರಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು-ಬಿಸ್ಕಿಟ್‌, ಕೇಕು, ಡಾಕಲೆಟ್‌ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ (ತಿಂದು ತಿಂದು ಸಾಯಿರ ಅಂತ). ನೀವಿವಶ್ತು ಯಾವುದೇ ಉಂಗಿ ಹೋಗಿ. ಈ ಕೊನೆಯಿಂದ ಆ ಹೊವರೆಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಮಿ.ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೇಕರಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಸೊಪ್ಪಿನ ಅಂಗಡಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ!

ನೀವಿವಶ್ತು ಯಾವುದೇ ಉಂಗಿ ಹೋಗಿ. ಒಂದು ಕೆ.ಮಿ.ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೇಕರಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಸೊಪ್ಪಿನ ಅಂಗಡಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ!

ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಈ ಬಿಳಿ ಸಕ್ಕರೆ, ಬಿಳಿ ಅನ್ನ, ಈ ಬಿಳಿಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಕಪ್ಪು ಬೆಲ್ಲ ಎಂಥಾ ಅಧ್ಯತ್ವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಗೊತ್ತಾ? ಮುವ್ವತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುತ್ತಿಲ್ಲವಾ? ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಳ್ಳಂಡ ನೆನಪು ಅಪ್ಪೆ. ಬುದ್ಧಿ ಜಾಸ್ತಿ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿ ಮಾಂಡ್ಯ ಅಗುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ತಿಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಂತ ಪ್ರೂಜಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ತಿಂತಾ ಇರೋ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಚೆ ಇರಲ್ಲ. ಆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಾನು ಹೇಗೆ ಇಡ್ಡಾ ಇದ್ದಿನಿ ಅನ್ನುವುದು ಹಕ್ಕೀಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೂಜಿ ಚುಷ್ಟಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತರುಸ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ಬರಿ ಕೊಲೆಸ್ತು.

ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹುಣ್ಣ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶರ್ಮ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಒಳಗಡೆ ಇದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಡನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮೆ ಬದುಕನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬ್ರಾಂ ತಗೊಂದು ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವೆಂದು. ಹಲ್ಲು ಸಡಿಲವಾದ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲಿನ ಡಾಕರ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ನಾವು ಕ್ಯಾಪ್ ಹಾಕ್ಟೆವಿ, ಫಿಷ್ಟ್ ಮಾಡಿದಿದ್ದೀರಿ. ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ರೋಗ ಬಂದಮೇಲೆ ತಿನ್ನುವ ಬದಲು ಮೊದಲೇ ತಿನ್ನುಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾಟಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ದೇವರು ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿತಾರೆನೆ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿತಾರೆನೆ. ನಾವು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಬರಿ ಅನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಹಜವಾಗಿ ರೋಗ ಬರದೆ ಏನಾಗುತ್ತೇ?

ತಮಾಷೆ ಅಂದರೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಡಯಬಿಟಿಸ್ ರೋಗಿಗಳು ಬಾತಾರೆ. ‘ನೋಡಪ್ಪ ನೀವು ಅನ್ನ ತಿನ್ನಬೇಡಿ, ನಾನು ವಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿನೀ’ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿನೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜರರಿಗೆ ವಾಸಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಾಸಿ ಆದ ಮೇಲೆ 6 ತಿಂಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ‘ನಾನು ಇನ್ನೇಲೆ ಮಾಮೂಲಿ ನಾಮ್ರಾಲ್ ಉಂಟ ಮಾಡಬಹುದಾ ಡಾಕ್ಟರ್?’ ಅಂತಾರೆ! ಅಂದರೆ ಇಪ್ಪು ದಿನ ಅಬ್ಬ ನಾಮ್ರಾಲ್ ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತುಂಬಾ ಜರರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕಲಿತಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಜನ, ಅತಿ ಅಧ್ಯತ್ವಾದ ಜಲ, ಭಾಮಿ ನಮ್ಮುದು. ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಬೇಡ.

‘ನಿಮ್ಮ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನನ್ನು ನಾನು ತಿನ್ನೋ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ನಾಗೆ ಅರ್ಹಾಗ್ಗೆ ಕೆಡ್ಡಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ನಯಾಪ್ಪೆಸ ದುಡ್ಡ ಕೆಡ್ಡಾ ಇಲ್ಲ. ಆದೇ ನಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆದಾಯ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ. ಹೊರಗಡೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಈ ಬಳಸುವ ಹೋರಾಟವೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ. ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದೊಂದೇ ಚಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾತ್ರ ನಾನು ಅನ್ನ ಉಂಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇಂತಾ ಇದ್ದಿನಿ’ ಅಂತ.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿನೆ, ‘ಮ್ಯಾಸೂರಿನ ಹತ್ತ ಬಿದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಅಂತ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳಭಾಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಜವೆ ಗೋಧಿ, ನವಣೆ, ಸಾಮೆ, ಆರ್ಕ, ಸಜ್ಜೆ, ಜೋಳ, ಆಕ್ತಿ ಎಲ್ಲ ನಾನೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ನಾನೇ ಕುಟುಂಬ ಇಡ್ಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಂತಾ ಇದ್ದಿನಿ’ ಅಂತ.

ನಾನು ಎರಂಟು ಉಂಟಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಧಾನ್ಯ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳೆಗೆ ಸಜ್ಜೆ ಇಡ್ಡಿ ತಿಂದು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಅನ್ನ ಉಂಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಂಟು ಉಂಟ ಮಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯ ಒಂದನ್ನೇ ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಅವುಗಳ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕೆ ಜ್ಞರ್ದದ ವೈರಸ್ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದು ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ

ಕಂಡುಬಂತು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬನ್ನೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಹೇಳಿ ಘಾರಂನ ಹೇಳಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಈ ವೈರಸ್ ಕಂಡು ಬಂತು!

ಅಂತ ಹಿಂದಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇಡೀ ಭೌಮಿ ಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀನಿ, ನನಗಾರ್ಕೆ ಹೊಂದರೆ ಬಂತು? ಅಂತ ನೀವು ಅಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಿರಿ. ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ರೋಗ ಬಂದಮೇಲೆ ತಿನ್ನುವ ಬದಲು ಮೊದಲೇ ತಿನ್ನುಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾಟಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ದೇವರು ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿತಾರೆನೆ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿತಾರೆನೆ. ನಾವು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಬರಿ ಅನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯೂ ಅಧ್ಯತ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ತಿನ್ನಬೇಕು ಅಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಬೆಳೆ ಇದೆ ನಮಗೆ.

ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಒಂದೊಂದು ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯತ್ವಾಗ್ಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಹಾಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗಳ ಆರ್ಹಾಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಮಿ ತಾಯಿಯ ಆರ್ಹಾಗ್ಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ನಾಟಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಆರ್ಹಾಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಆರ್ಹಾಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಜಮಿನಿನ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಅಧ್ಯತ್ವಾದ ವರ್ಷವಾದ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿತಾರೆನೆ. ನಾವು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಬರಿ ಅನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯೂ ಅಧ್ಯತ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಷ್ಟೇ ಕ್ಕಾ ಮರಡಲ್ಲಿ
ಲ್ಲಿಪುಂಬಾನಮಂಬಿವಾಗಿ ಆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ಈ
ಕ್ಕಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು
ಮುಗಿದಿದೆ. ಈಗ ರೈತರ ಕ್ಕಾಗೇ ಲೇಖನ ಎಂಬುದು
ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಗೆ ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ,
ಕ್ಕಾಕೆ ನೆಲೀಯಿಂದಲೇ ಕ್ಕಾ ಬರಹಗಾರರ ಘಳಲು
ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಸಾಲು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ದೀರ್ಘ.

ಇದೇ ವೇಳೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕ್ಕಾ ಮರವರ್ಗಳು
ಕೊಡ ರೈತಪರವಾಗಿರಲು ತರಹಿಂತಿರುತ್ತಿವೆ. ಈ
ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಕ್ಕಾಗೇ ಲೇಖನ ನಿಜಕ್ಕೂ
ರೈತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ
ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಪರ್ಕದಿನದ ಲೇಖನದ
ಜೋತೆಗೆ ರೈತರ ಸಂಪರ್ಕ ದೂರವಾಗಿ ಸಂಪ್ರೇ
ಒದಗಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದು
ವಂಚಕರಿಗೆ ಹೊಸ ಉದ್ದೇಶಗಾವಾಕ ತರಿಂಬಿಟ್ಟಿದೆ.
ಲೇಖನದ ಜೋತೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದೂರವಾಗಿ
ಸಂಪ್ರೇ ಮೋಲ್ಯೋ ಕರೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು,
ಅದೂ ಉಚಿತವಾಗಿ.

ಆಯೋಗ ಸಂದೇಶ, ಇ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ
ಭೂಷಣಾರ ವಿರೋಧ ಹಾಟ್‌ನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು,
ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಮ್ಮ ಅವಾಲುಗಳನ್ನು ಜೋಲ
ಫ್ರೀ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದ 1800-11-0180 ಅಥವಾ 011-
2465100ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರಿ
ಅಧಿಕಾರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕೆಳಸಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ
ವಿಳಿಂಬ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಲಂಬಕೆ ಕ್ಕಾಗಿ ಈ
ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದರ
ಮೊತ್ತಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.
ತಕ್ಷಣ ನಾವು ತಿಳಿಸುವ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು
ಕರೆ ಬಂತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತ ಎರಡೂವರೆ ಸಾರಿದಿಂದ
ಮೂರು ನಾವಿರ ರೂ.೫೫೦ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವೇಷ್ಟೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕರೆ
ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ವಂಚಕರು ಹಿಗ್ಗಿ ಬೀಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
‘ಇಲಾಖೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕ್ಕಾಗೇ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸು
ತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಾರ ಬಂದ ಸದರಿ ಕ್ಕಾಗಿ
ಲೇಖನವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ
ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮಗೆ ರಿಯಾಲ್ಯು ದರದ ಕ್ಕಾಗಿ
ಉಪಕರಣ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇದರ ಲಾರಿ
ವೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟ
ಹಣವನ್ನು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿ’

ತಮ್ಮ ಕುರಿತ ಲೇಖನ ಬಂದಧರಿಂದಲೇ
ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಕ್ಕಾಗಿರು ರಿಯಾಲ್ಯುಯ
ಅಮಿಟಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾರುಹೊಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ರೈತರು ಮೋಸದ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಂದು
ಹಣ ಕಳೆದೆಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸಲಕರಣೆಯೂ
ಸರಬರಾಟು ಆಗದೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕ್ಕೆಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು
ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಅವರಲ್ಲಿಬ್ಬಾಗಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಭೂಷಣಾರಕ್ಕೆ ಘೋನ್ ಕಾಲ್!

ನಿಮಗೆಂದು ಸಿಹಿ ಸುದ್ದಿ ತಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದ

ಭೂಷಣಾರ ಮೋಸದ ಕರೆಗೆ ಬೋಡಿಡಿರಿ

ಅವೃವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ
ಜ್ಞಾತ ತಂಡಿಗಳನ್ನು ಕರೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು,
ಲೇಖನದ ಜೋತೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದೂರವಾಗಿ
ಸಂಪ್ರೇ ಮೋಲ್ಯೋ ಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಷಿಂದ
ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಕ್ಕಾಗೇ ಲೇಖನ ನಿಜಕ್ಕೂ
ರೈತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ
ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಪರ್ಕದಿನದ ಲೇಖನದ
ಜೋತೆಗೆ ರೈತರ ಸಂಪರ್ಕ ದೂರವಾಗಿ ಸಂಪ್ರೇ
ಒದಗಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದು
ವಂಚಕರಿಗೆ ಹೊಸ ಉದ್ದೇಶಗಾವಾಕ ತರಿಂಬಿಟ್ಟಿದೆ.
ಲೇಖನದ ಜೋತೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದೂರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು,
ಸಂಪ್ರೇ ಮೋಲ್ಯೋ ಕರೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಗೊಂದಲಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಜ್ಞ
ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗ ನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಅನೇಕ
ತಾವು ನೀಡುವ ಸೇವೆಗಳ ಪರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು

ಸ್ವಲ್ಪಿತರು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪು ಪ್ರಂಡಿಯನ್ನು
ಬಳಾಯಿಯ ರೈತರು ಅಂಚಿನ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು
ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೆಂಪು ಪ್ರಂಡಿಯ ಪರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು
ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತೆಪ್ಪು
ಉಪಯೋಗವಾಗಿಬಹುದಂದು ನಂಬಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವೂ ಬೀನ್‌
ಕುರಿತ ಲೇಖನ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ
ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ.

ಅದರ ಮೇಲೆ ಕನಾಟಕ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ
ಖಾತರಿ ಕಾಯಿದೆ ಎಂದು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸೇವೆಗಳನ್ನು
ಪಡೆಯಲು ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಶ್ಲಷ್ಟವನ್ನೇ ಈಗಲೂ
ಪಾವತಿಸಬೇಕು. www.sakala.kar.nic.in/gsc_rpt ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಲೂ ಮುಹೂರ್ತ!

ಇದು ತೀರಾ ಲೆಕ್ಕಾಜಾರದ ಬದುಕಾಯಿತು ಎಂದು
ಗೊಣಬೇದಿ. ಕಾಸು ಉಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಾನೇ? ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಉಳಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕ್ಕೇಮ! ಹಾಗಾಗಿ ಈ
ಸಲಹೆ. ನಿಮ್ಮ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ಸೂರ್ಯ ಮೂಡುವ ಮನ್ನ ಅಥವಾ ಸಂಜೆ ಯಾ
ರಾತ್ರಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯ
ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸುರಿಯಾಗ ತೇಲ
ಅವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಂತೆ.

ಇದಾದ್ದು, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕುವಾತ ಜೊಯ್ಯನ್ನೇ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಡುಕ್ಕಿಂದರೆ
ಅವನ ಬಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲು ವಿನಂತಿ. ಮೀಟರ್
ಜಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸುರಾರಿ ಅಲ್ಲ.
ಬಹುಪಾಲು ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ
ತೇಲವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ
ಪರಿಪಡುವದರಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು. ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ಪಂಪನಿಂ

ಕಾರ್ಯಾಗಾರ/ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ನುಭಾಷ್ ಶಿಮರ ಸಹಜ-ಸಮಾಜ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ

ದಿನಾಂಕ: 13, 14, ಆಗಸ್ಟ್, 2012

ಸ್ಥಳ: ಸೇಡಂ, ಗುಲ್ಗಾರ್

ವಿವಾದ: ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೋಧನೆ(ಒಬ್ಬಾರ್ಥ) - ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರ್ಣನೆ

ಶ್ರೇತರಿಂದ ಶ್ರೇತರಿಗೆ ತರಬೇತಿ-7-ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಂಜಿ ನಿರ್ವಹಣೆ

ದಿನಾಂಕ: 09-07-2012

ಸ್ಥಳ: ಸಮುದ್ರಾಯ ಭವನ, ಚಪ್ಪರದಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ

ಕೊಡ್ಡಿಗಿ ತಾ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿ (ಕೊಟ್ಟಾರಿನಿಂದ 1 1/2 ಕ.ಮೀ)

ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಇಕ್ಕೊಟ್ಟಾರಿ ಮತ್ತು ಕೊಡ್ಡಿಗಿ- ಹ.ಬೊ.ಹಳ್ಳಿ- ಪರಿಸರದ ತಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರೈತ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿವಾರ

ವಹಾರಾಷ್ಟದ ಯಿವತ್ತಾಲ್ನ ನುಭಾಷ್ ಶರ್ಮ ಅವರು ಕನಾಟಕದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರ್ವಜ್ಞ ಪರಿಚಿತರು.

ಇವರನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅವರೂಪದ ರೈತ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಬೆಳೆಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳಿಗಳು, ಸೊಪ್ಪು-ತರಕಾರಿಗಳು, ಹತ್ತಿ ಮುಂತಾದ 30-35 ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವಂಥ ಇಳವರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೇಟನಾಶಕಗಳು ಹಾಗಿರಲಿ, ತಮ್ಮ ಜಮೀನಲ್ಲಿ ಕಂಪೊಸ್ಟ್, ಎರೆಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಳಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಶರ್ಮರಿಗಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೇಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇವರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದಲ್ಲ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಮೃತಪಾನಿಯನ್ನು ಹರಿಬಿಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವ ಒಳಸುರಿಯೂ ಇವರ ಹೊಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತ್ರಾಕ್ಷರ್ ಉಳಿಮೆ, ಕೊಂಡು ತರುವ ಬೀಜಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಿತಿಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

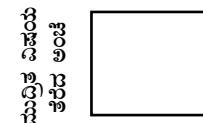
ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಒಳಸುರಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಶರ್ಮರು ಗಾಂಧಿ ಹೇಳಿದ ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಮಟ್ಟದ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೂ ಹೇಗೆ? ತಮ್ಮ ಮಣಿ, ನೀರು, ಹವಾಮಾನ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬದುಕಿತ್ತೆ. ಶರ್ಮರು ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆ ಆವರ್ತನೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೇಟ್-ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಜಾಣತನ ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬಗೆಯ ಕೃಷಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ಶರ್ಮರಿಗೆ ಅದರ ಬಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೂ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪತಂಗ-ಕೇಟಗಳು, ಹತ್ತಿ-ಪಕ್ಕಿಗಳು, ಜಾನುವಾರುಗಳು ಶರ್ಮರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬದುಕಿತ್ತೆ. ಶರ್ಮರು ಇಂಥ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಲವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇಕೆ? ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ, ವಿಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಬಾರದೇಕೆ? ಹೊರಿಸಿದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಇರಬೇಕೆ? ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಇನ್ನುವೂ ವಿನಾಶದೇಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಬೇಕೆ? ಖಂಡಿತ ಬೇಡ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೃಪ್ತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಆದಾಯವಂತೂ ಖಂಡಿತಾ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾಶೀಲವಾಗಿರಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ದಾರಿ. ಶರ್ಮರ ಕೃಷಿ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ತೆರೆಸುತ್ತದೆ. ಬನ್ನಿ, ಶರ್ಮರು ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಿ. ಶರ್ಮರಿಂಥ ಕೃಷಿಗುರುಗಳ ಜೊತೆ ಸತ್ಯಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಇದು ಅವಕಾಶ.

ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ನೊಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 080-25283370, 25213104, ಮೊಬೈಲ್: 8861252335 ಈ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಒ ಇಲ್ಲಿ ಜೀಲ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ ಪ್ರದೇಶದ 23 ಗ್ರಾಮಗಳ 1300 ಸಣ್ಣ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನುರಿತ ರೈತರ ಬಳಗ್ ಇಕ್ಕೊಟ್ಟಾರಿಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀಜ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹುರಿತ 7ನೇ ತರಬೇತಿ ದಿನಾಂಕ 9.07.2012ರಂದು ಕೊಟ್ಟಾರಿ ಸಮೀಪದ ಚಪ್ಪರದಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದು ರೈತರ ತರಬೇತಿಯ ವಿಶೇಷ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬೆಳೆಗೆ 10 ಫಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ 5 ಫಂಟೆಯಿಂದ ಹರಿಸಿದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಲಘು ಉಪಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. 50/- ರೂ. ನೊಂದಣಿ ಶುಲ್ಕವಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಗವಹಿಸಲು ಇಟ್ಟಿಸುವವರು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾದ ಪೋನ್ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳು: 9972 007271, 99455 02778, 9901 38708.

Registered with Registrar of Newspapers for
India under No. KARKAN/2002/9523

To,

ಬ್ರಹ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ೦೧೨೨, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ಸ್ವಾಮೀಗಳಾಗಿ ೫೦೦೦೭೫, ಬೆಂಗಳೂರು.